

عنوان مقاله:

تحلیل جرم شناختی جرم حکومتی بر مبنای نظریه بازی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش حقوق کیفری، دوره 10، شماره 38 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

نبی اله غلامی - دکتری حقوق جزا و جرم شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

حسین غلامی - استاد حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

تبیین پدیده ها و وقایع نوپدید در حوزه های مختلف با استفاده از نظریه ها و راهبردهای کلان و میان رشته ای، از جمله ابزارهای کاربردی برای فهم بهتر این پدیده ها به منظور اتخاذ رویکردهای مدیریتی - اجرایی مناسب در مقابل آن ها است. از اینرو فهم مفهوم «جرم حکومتی» به مثابه نقض نظام مند حقوق شهروندان توسط حکومت، ذیل «نظریه بازی» به عنوان یکی از نظریه های راهبردی برای تبیین پدیده ها و وقایع در عرصه های علوم اجتماعی و روابط بین المللی، موضوعی است که هم از منظر درک و ارتقاء ادبیات موسوم به جرم حکومتی، و هم از نظر توجه به جنبه عینی و عملی بایسته های شناسایی و پاسخ دهی به جرایم حکومتی، واجد توجه می باشد. از اینرو در نوشتار حاضر، با تلقی حکومت و شهروندان به مثابه دو کنشگر اصلی عرصه های مختلف، و با بهره گیری از اصول و ارکان نظریه بازی، اینگونه استدلال شده است که کنشگران شرکت کننده در یک بازی دارای عقلانیت بوده و با محاسبه سود و زیان احتمالی خود در فرآیند بازی شرکت کرده و در پی کسب حداکثر سود و حداقل زیان هستند. این کنشگران در نقطه ای موسوم به نقطه زینی - که در آن هر یک از کنشگران میزانی از سود و زیان را به دست آورده اند - به تعادل می رسند؛ این نقطه، نقطه ای است که دیگر امکان دریافت سود بیشتر و زیان کمتر برای هیچ کدام از طرفین وجود ندارد و در صورت ادامه بازی دچار کاهش سود و افزایش ضرر خواهند شد. در نهایت نیز این گونه نتیجه گیری شده است که حکومت ها با ابزارهایی نظیر وارد ساختن کنشگران دیگر به عرصه بازی خود با شهروندان، استفاده از رانت ها و ابزارهای اطلاعاتی، تغییر دادن قواعد و مقررات حاکم بر بازی، باعث بر هم خوردن تعادل و جابه جایی نقطه زینی به سوی خود شده و بدین سان موجبات نقض نظام مند حقوق شهروندان را فراهم می آورند.

کلمات کلیدی:

جرم حکومتی، نظریه بازی، نقطه زینی، فساد اداری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1550766>

